

**ŠTO VAM DONOSIMO
U OVOM BROJU?**

- Seminar o Nacionalnoj ekološkoj mreži i Natura 2000 – str. 1
- Volonterski kamp na Ferijalnom savezu u organizaciji ZI – str. 2
- Održana godišnja skupština ZI – str. 2
- "Plastično nije fantastično" pridobilo i Puljanku – str. 3
- Širenje "Eko-partnera" – str. 3
- Održana treća Morska škola ZI – str. 4
- Morska škola dobila priznanje struke – str. 4

ZELENI TELEFON
(str. 5)

U srpnju smo primili 19 prijava građana na Zeleni telefon.

Od toga: gradnja 1, otpad 11, razno 2, šume 1, zelenilo 1, zračenje 2, zrak 1.

U kolovozu smo primili 17 prijava građana na Zeleni telefon. Od toga: otpad 4, razno 3, zrak 3, životinje 3, zelenilo 1, vode 1, buka 1, rudarenje 1.



Seminar "Nacionalna ekološka mreža i Natura 2000 – obaveze i mogućnosti za općine i gradove"



jedinica lokalne uprave: propisa o Nacionalnoj ekološkoj mreži, Natura 2000 i ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu. Istraživanje putem upitnika u Istarskoj županiji je pokazalo da postoji potreba za takvom vrstom edukacije, pa je program seminara uskladen s uočenim nedostacima (rezultati istraživanja dostupni su na stranicama <http://participator.zelena-istra.hr/bin/view/Participator/Radionice> .

Predstavnice Sunca prezentirale su hrvatsko zakonodavstvo s područja zaštite prirode, proceduru ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu i praksu i neke od dosadašnjih slučajeva iz perspektive nevladinih udruga. Predstavnice Državnog zavoda za zaštitu prirode prikazale su ulogu te institucije u izradi Ekološke mreže i pripremi područja Natura 2000, način korištenja web stranica na kojima su dostupni podaci o područjima Ekološke mreže i Natura 2000 staništa s pripadajućim obaveznim mjerama zaštite za svaku jedinicu lokalne samouprave. Predstavnica Zelene Istre predstavila je projekt "Demokracija u praksi", u sklopu kojeg je organiziran seminar, istaknuvši da je pravo javnosti da sudjeluje u pitanjima koja utječu na kvalitetu njihovog života jedno od temeljnih prava u demokratskim društvima, ali da se u Hrvatskoj smisleno sudjelovanje javnosti na području zaštite okoliša još uvijek ne događa. Sve prezentacije sa seminara dostupne su na gore navedenim internetskim stranicama.

Među zaključcima radionice bile je konstatacija da je u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s europskim došlo do brojnih novosti koje su tijelima nadležnim za provedbu donijele mnoge obaveze, a da se prije toga nije radilo na osiguravanju kapaciteta za njihovu provedbu, pa u praksi dolazi do izbjegavanja poštivanja obaveza. Velik broj nedostataka uočen je upravo u segmentu informiranja javnosti u postupcima ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu. Osim toga, isključivanje zainteresiranih dionika iz procesa izrade nacrta novih zakonskih prijedloga dovodi do izrade teško provedivih ili neusklađenih propisa, pa ih je stalno potrebno mijenjati. To je slučaj i s Pravilnikom o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu, koji je usvojen 2007. i već je u procesu izmjena i dopuna kao i Pravilnik o procjeni utjecaj zahvata na okoliš, koji je usvojen u lipnju 2008., također trenutno u procesu izmjene. Česte izmjene, bez ikakvog javnog obrazloženja željenih učinaka izmjena, donose zbumjenost i nesigurnost, što se u konačnici negativno održava na zaštitu prirode i okoliša.

Dušica Radočić

Volonteri iz Bihaća očistili Lungomare

11.7./18.7. - Zelena Istra je u suradnji s talijanskim udrugom "Tenda per la pace e i diritti" iz Staranzana organizirala volonterski kamp u trajanju od 11. do 18.srpna 2009. Sudionici kampa bile su dvije talijanske studentice i šest učenika i studenata iz Bihaća, inače pripadnici udruge Alfa.

Uz događanja koje su sudionici imali planirane u sklopu kampa, Zelena Istra je također organizirala za njih niz aktivnosti. U ponедјeljak 13.7. je cijela grupa, zajedno sa članovima Zelene Istre, obavila akciju čišćenja cjelokupne trim staze iznad šetališta Lungomare. Utorak je provezen u obilasku kulturnih spomenika i Povijesnog muzeja grada Pule, dok je srijeda bila rezervirana za edukaciju u Kući prirode Kamenjak i radionicu u sklopu Morske škole Kamenjak, gdje su se volonteri mogli upoznati s florom i faunom Kamenjaka i njegovim podmorjem. U četvrtak 16.7. je čitava grupa imala akciju čišćenja okoliša Centra gradskih udruga "Rojc" te se i ovim putem želimo zahvaliti Herculanei na materijalima za rad za ovu priliku. U Rojcu su također imali priliku družiti se s pripadnicima nekih od udruga i pobliže upoznati udrugu Zelena Istra i njen djelokrug rada. Svi sudionici volonterskog kampa su bili izuzetno zadovoljni novim iskustvima stečenim tijekom ovog sedmodnevног druženja te su iskazali interes da se suradnja između triju udruga nastavi i u budućnosti.



Ivan Divković

Održana 14. skupština Zelene Istre

14.7. - Na redovitoj godišnjoj Skupštini Zelene Istre, 14. po redu, zaključeno je da su Program rada i Operativni plan za 2008. u cijelosti ostvareni u dijelu koji se odnosi na provedbu projekata i u dijelu planiranih aktivnosti prema planiranoj dinamici, te je stoga 2008. još jedna u nizu uspješnih godina Zelene Istre. Osim izvještaja o radu u 2008. na dnevnom redu bio je i prijedlog programa rada u 2009. sa smjernicama za 2010. godinu. Razgovaralo se i o pokretanju inicijative za definiranje najprikladnijeg oblika za upravljanje Centrom gradskih udruga "Rojc", što je prihvaćeno kao vrlo dobra ideja, s obzirom da navedeni objekt već godinama stagnira u svom razvoju.

Puljanka grupa se priključila kampanji Zelene Istre "Plastično nije fantastično"



22.7. - Na inicijativu Zelene Istre kampanji "Plastično nije fantastično!" priključila se Puljanka grupa te je u više od 50 svojih prodavaonica uvela prodaju platnenih vrećica po promotivnoj cijeni od 9,98 kn. Puljanka se priključila kampanji kroz svoj projekt "Zeleno je in" kako bi svojim kupcima pružila mogućnost odabira između po okoliš štetnih plastičnih vrećica i ekološki prihvatljivih platnenih torbi. U kampanji sudjeluju sve Puljankine prodavaonice te Istrine prodavaonice Robna kuća, Tekstil te Urban flava. Zelena Istra je za sve trgovine osigurala plakate te edukativne letke kampanje da bi informirali građane o štetnosti korištenja plastičnih vrećica.

Zelena Istra početkom godine pokrenula je kampanju "Plastično nije fantastično" u suradnji s Gradom Pulom i Gradom Rovinjom uz potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Kampanja je nastala kao odgovor na sve češći problem onečišćenja okoliša plastičnim vrećicama, a do sada je provedeno niz aktivnosti od edukacije predškolske i školske djece, akcija na trgovima, dijeljenja platnenih vrećica kampanje do izrade tiskanih materijala i projekcija dokumentarnih filmova.

Irena Burba

Deset turističkih seoskih domaćinstava uključilo se u naš "Eko-partner" program



31.7. - U okviru projekta "Razvoj Programa okolišno odgovornog upravljanja malim turističkim objektima u Hrvatskoj" od 1.7. do 30.9. provodimo pilot-projekt u Istarskoj županiji u koji je uključeno deset turističkih seoskih domaćinstava.

Tijekom srpnja pomogli smo domaćinstvima da se organiziraju kako bi zadovoljili 33 polazna kriterija EkoPartner programa (podijeljenih u 8 kategorija: otpad, voda, energija, hrana, transport, buka, lokalne vrijednosti, edukacija i komunikacija), koji će im omogućiti da svoje poslovanje učine učinkovitijim, štedljivijim i prijateljskijim prema okolišu. Svi objekti su dobili start-paket EkoPartner programa: označku za isticanje na ulazu u objekt, naljepnicu kojom se gosta upućuje na pravila zamjene ručnika, štednju vode i energije u kupaonici, info-letak o programu na hrvatskom i stranim jezicima namijenjen gostima, obrasce za praćenje stvaranja otpada, potrošnje vode i energije te obrazac za praćenje mišljenja gostiju, upute kako odvojeno sakupljati otpad, komplet štednih žarulja i u dogоворu s tvrtkom Preval su svim objektima dani na korištenje štedni regulatori protoka vode za vrijeme trajanja pilot-projekta. Projekt financira Europska unija kroz PHARE 2006 program. Partnerska udruga: Sunce, Split.

Milena Radošević

Treća ljetna Morska škola Zelene Istre



31.7. - I ovog ljeta tridesetak djece s područja Pule, Medulina i okolice sudjelovalo je u "Morskoj školi Kamenjak". To je program koji Zelena Istra organizira već treću godinu za redom. Polaznici prolaze kroz ciklus od četiri radionice na kojima upoznaju vrijednosti flore i faune, podmorja te uče kako se odgovorno ponašati prema okolišu.

Polaznici postaju pravi mali istraživači te nakon savladavanja osnova ronjenja na dah, istražuju morske šipile, izrađuju herbarij od morskih algi, analiziraju uzorke pijeska pod mikroskopom, skiciraju i fotografiraju različite morske organizme po skupinama i još niz drugih aktivnosti. Teoretski dio nastave odvija se u Kući prirode Kamenjak, a terensko-istraživačka nastava se odvija u samom zaštićenom krajoliku. Ni ove godine nije nedostajalo entuzijazma, dobre energije, avanture i zabave te će i slijedeće godine "Morska škola Kamenjak" nastaviti s radom. Ovaj program u 2009. godini financirala su Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva u sklopu projekta "Vidim, učim i mijenjam" i Turistička zajednica Općine Medulin.

Irena Burba

Zelena Istra prezentirala program Morske škole na stručnom skupu za učitelje biologije osnovnih škola Istarske županije



26.8. - U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje iz Zagreba, u osnovnoj školi Vidikovac je održan Stručni skup za učitelje biologije osnovnih škola Istarske županije. Na skupu su sudjelovali predstavnici same Agencije za odgoj i obrazovanje, nastavnice biologije s područja IŽ, Natura Histrica i Zelena Istra. Zelena Istra je pozvana da prezentira svoj program Morske škole Kamenjak kao primjer izvanučioničke nastave u sklopu školskog kurikuluma. Naime, budući da se nastavni programi zbog nedostatka vremena i sredstava često ograničuju na teoretsku nastavu bez puno praktičnog rada i terenske nastave, ovaj program odlično nadopunjuje postojeće školske programe. Primjer je to kako se suradnjom nevladinih organizacija i škola školski programi mogu obogatiti i nadopuniti.

Zelena Istra je u sklopu Morske škole osmisnila i tiskala edukativni materijal u obliku knjižice "Živi svijet podmorja Rta Kamenjaka", koji je poklonila polaznicima radionica i osnovnim školama. Cilj radionica je približavanje živog svijeta u moru i uz obalu djeci. Osobni direktni doživljaj života u moru i doživljaj posljedica neodgovornog

ponašanja prema prirodi najbolji su način i najučinkovitija metoda spoznaje i mijenjanja loših navika u bolje obrasce ponašanja. Drago nam je što je i struka prepoznala i prihvatile ove naše aktivnosti te čemo i dalje nastaviti s njihovom realizacijom. Do sada su Morsku školu sufinancirale Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske te, ove godine, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

Irena Burba



ZELENI TELEFON

U **srpnju** smo primili 19 prijava građana na Zeleni telefon. Od toga: gradnja 1, otpad 11, razno 2, šume 1, zelenilo 1, zračenje 2, zrak 1.

U **kolovozu** smo primili 17 prijava građana na Zeleni telefon. Od toga: otpad 4, razno 3, zrak 3, životinje 3, zelenilo 1, vode 1, buka 1, rudarenje 1.

Bazna stanica na obiteljskoj kući u Ližnjanu



Javili su nam se zabrinuti mještani Ližnjana u čijem susjedstvu je na krovu obiteljske kuće niknula antena za mobilnu telekomunikaciju, a koja je vješto sakrivena reklamom za apartmane.

Razumljiva je zabrinutost susjeda koji o tome nisu uopće bili obaviješteni niti ih je netko pitao za mišljenje (iako ih po zakonu nitko ne mora pitati, bilo bi sasvim ljudski da je vlasnica obavijestila svoje susjede budući da se njihove spavaće sobe nalaze u neposrednoj blizini sporne antene). Građani su pozvali i medije, kontaktirali Općinu Ližnjan te pokrenuli potpisivanje peticije da se antena ukloni. Iz korporativnih komunikacija VIPneta kažu da je antenski prihvat postavljen zbog zahtjeva korisnika za dodatnim poboljšanjem kvalitete mobilnog signala. Sukladno Pravilniku o jednostavnim građevinama i radovima, tvrde u VIPnetu, za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (antenski prihvati) na postojeće građevine nije potrebna lokacijska i građevinska dozvola, već samo odobrenje Ministarstva zaštite okoliša, što je točno. No potrebna je i dozvola Hrvatske agencije za poštu i elektroničke telekomunikacije (HAKOM) koja izdaje **potvrdu o sigurnosti** kojom se potvrđuje da postavljena bazna stanica u pokretnoj telekomunikacijskoj mreži ne stvara elektromagnetska polja kojima razine prelaze propisane vrijednosti. Koncesionar javnih telekomunikacijskih usluga uz uporabu radiofrekvenčnog spektra mora prijaviti HAKOM-u podatke o zemljopisnoj lokaciji i tehničke podatke za svaku postavljenu baznu stanicu u sklopu svoje pokretne telekomunikacijske mreže. Zelena Istra je od HAKOM-a zatražila informaciju o postavljenoj baznoj stanicu u Ližnjanu te je dobila odgovor da HAKOM nije zaprimio prijavu osnovne postaje na toj lokaciji te prema tome nisu izvršili mjerjenja niti izdali potvrdu o sigurnosti. Zelena Istra se protivi ovakvom stihijskom postavljanju antena jer su građani upravo zbog nedostatne kontrole inspekcijskih službi sve izloženiji zračenjima koje antene proizvode. Sve je više studija u svijetu koje dokazuju povezanost zdravstvenih tegoba sa izloženošću zračenjima pa je prijeko potrebno poštivati *načelo opreza* i uključiti u odlučivanje o postavljanju antena i koji su zračenjima najviše izloženi.

Ustavno je pravo građana pravo na zdrav okoliš, te je stoga u zakonodavstvo svih razvijenih zemalja uključeno upravo **načelo opreza (predostrožnosti)** kao pravilo koje treba uzeti u obzir prilikom zahvata u okolišu za koje postoji sumnja da bi mogli biti štetni za zdravlje. Ono kaže da ukoliko se sa sigurnošću ne može utvrditi bezopasnost nekog zahvata, treba se prema njemu odnositi kao da je štetan.

Irena Burba, voditeljica Zelenog telefona

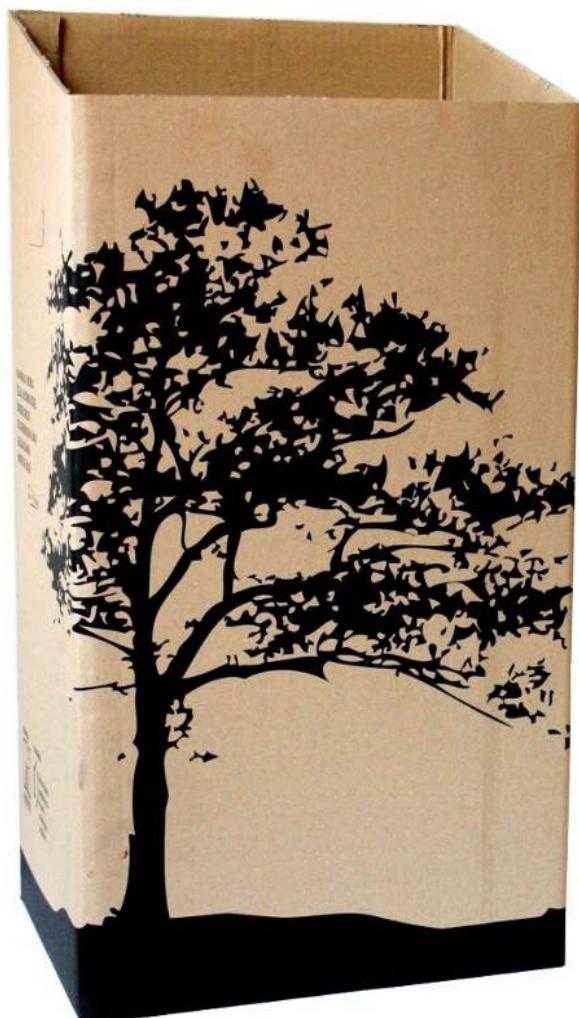
Trebate kutiju za odlaganje starog papira?

Želite li doprinijeti zaštiti okoliša odvojenim sakupljanjem papirnatog otpada i pružiti podršku aktivnostima Zelene Istre, kupite našu kutiju za stari papir po cijeni od 46,00 kn (PDV uključen). Veličina kutije je: 70 cm (visina) x 38 cm (širina) x 29 cm (dubina).

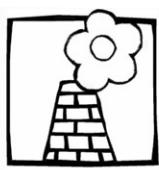
Vjerojatno vam je poznato da se velika količina iskorištenog papira još uvijek odbacuje premda se radi o vrijednoj sirovini iz koje se može proizvesti novi papir (papir čini više od 20% proizvedenog komunalnog otpada). Recikliranjem otpadnog papira štedi se energija i voda, manje se onečišćuje zrak, smanjuje se potrošnja kemikalija i čuvaju šume.

Odvojeno sakupljanje otpada svakim je danom sve organiziranije i građani i tvrtke imaju sve veće mogućnosti za pravilno postupanje s otpadom. Gradovi i općine postavljaju eko-otoke, mesta gdje se može odložiti otpad namijenjen recikliranju, pa tako i papir. Osim eko-otoka, postoje i tvrtke koje preuzimaju veće količine papira, a za informaciju o tome možete se obratiti tvrtkama Metis d.d. na tel. 535 168 i Jadran-metal d.d. na tel. 535 166.

Primjetili smo, međutim, da građanima i tvrtkama često nedostaju kutije za odlaganje i nošenje papira. **Stoga smo proizveli prikladnu kutiju, koju vam ovim putem nudimo. Za informacije o uvjetima prodaje i načinu isporuke, kontaktirajte nas na 052 / 506 065.**



Dušica Radojčić



zelena istra

Zelena Istra
Gajeva 3, 52100 Pula
tel./fax. +385 52 506 065
udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr
www.zelena-istra.hr